

FACTSHEET ZEDENDELICTEN

Jaarcijfers 2016

RFG

Registratienetwerk
Forensische Geneeskunde

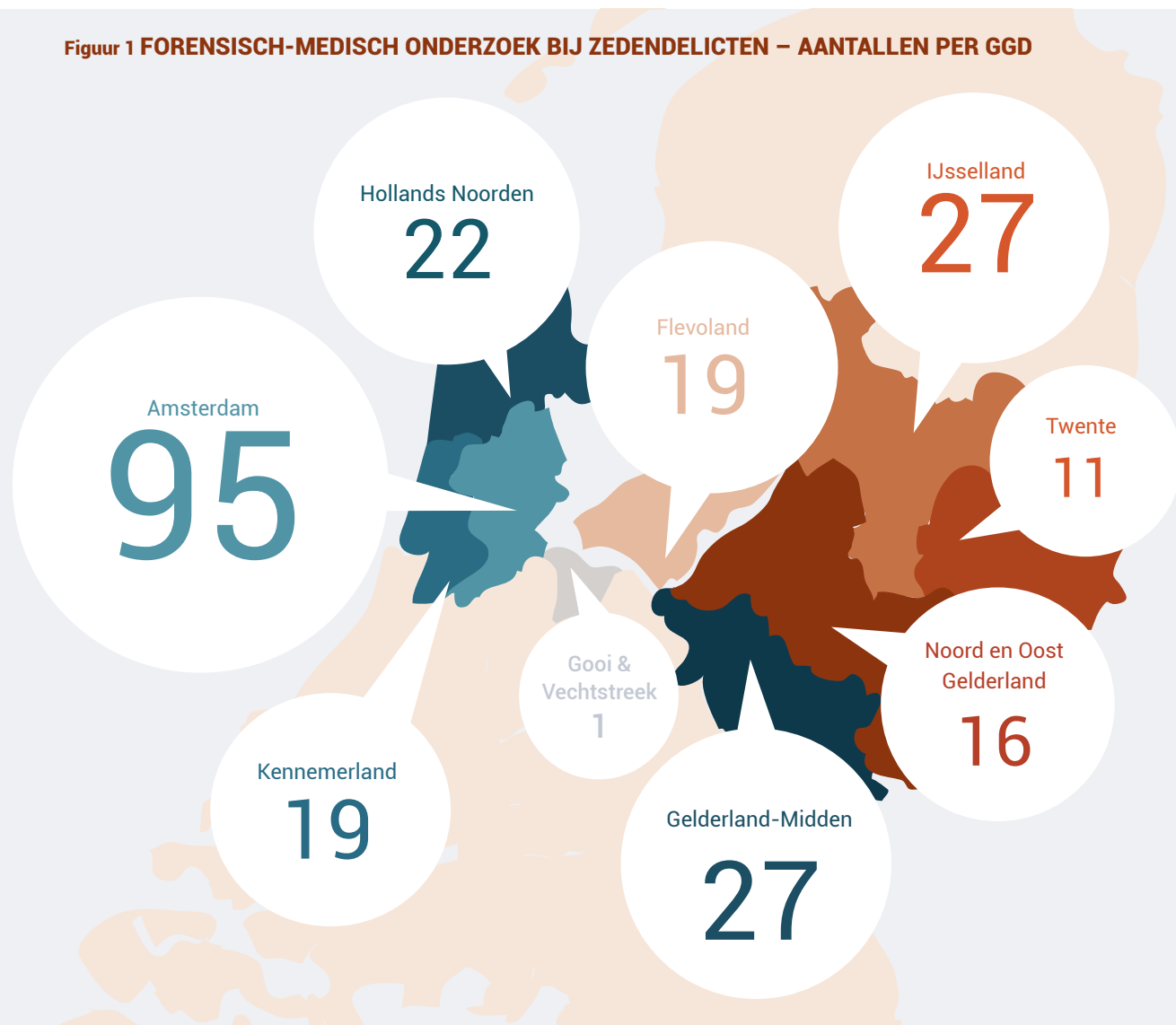

Bij zedendelicten kan de forensisch arts in opdracht van de politie een forensisch-medisch onderzoek uitvoeren om eventuele sporen en letsel vast te leggen. Bij dit lichamelijk onderzoek wordt gebruik gemaakt van de 'onderzoeksset zedendelicten' van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Hierbij wordt biologisch bewijsmateriaal zoals speeksel, sperma, haren en DNA verzameld. De bemonstering gebeurt op geleide van de (vermoedelijke) toedracht. Het onderzoek kan worden verricht bij aangevers en bij verdachten.

In totaal zijn in de deelnemende regio's in 2016 237 zedenonderzoeken verricht. De meeste zedenonderzoeken werden uitgevoerd door de GGD Amsterdam (figuur 1). Het werkgebied van de GGD Amsterdam omvat naast de Amstelland gemeenten ook het werkgebied van de GGD Zaanstreek-Waterland en Schiphol. De GGD Haaglanden en de GGD Hollands Midden zijn onderdeel van het registratienetwerk, maar voeren zelf geen forensisch-medisch onderzoek bij zedendelicten uit. Daarom komen zij niet terug in dit overzicht.

In deze factsheet wordt gesproken over slachtoffers en daders. Omdat het strafrechtelijk onderzoek nog niet is afgerond, betekent dit dat het om personen gaat die aangifte doen van een zedendelict en om verdachten van zedendelicten. Het slachtoffer-/daderschap moet dus nog vastgesteld worden.

Figuur 1 FORENSISCH-MEDISCH ONDERZOEK BIJ ZEDENDELICTEN – AANTALLEN PER GGD

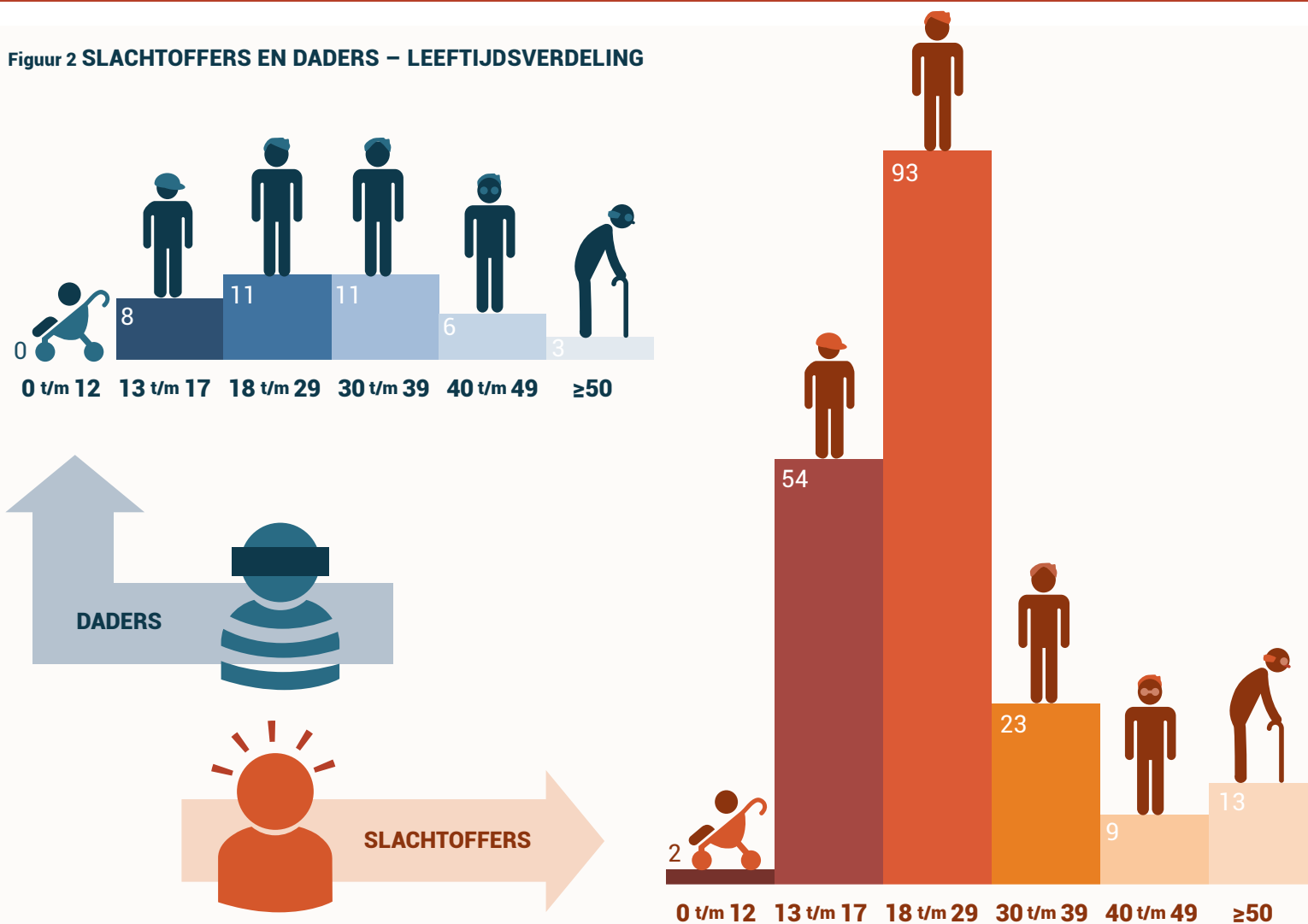

ZEDENDELICTEN

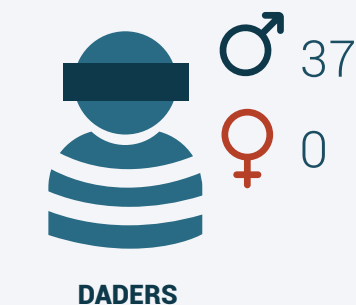
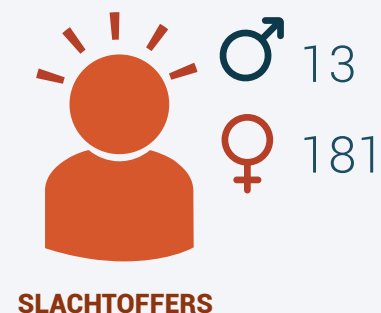
Jaarcijfers 2016

Het onderzoek in acute zedenzaken bij kinderen tot en met twaalf jaar wordt sinds begin 2016 uitgevoerd door forensisch artsen van het NFI, en niet langer door een lokale forensisch arts. Deze werkwijze is geleidelijk geïntroduceerd. Dit verklaart het kleine aantal slachtoffers onder de 13 jaar (figuur 2). De meeste onderzoeken vonden plaats bij slachtoffers (n=194), gevolgd door daders (n=39). Hiernaast zijn er in 2016 ook drie overledenen onderzocht, waarbij verdenking bestond van een zedenmisdrijf. De slachtoffers en daders waren in de meeste gevallen tussen de 18 t/m 29 jaar oud.

Figuur 2 SLACHTOFFERS EN DADERS – LEEFTIJDVERDELING

Figuur 3 SLACHTOFFERS EN DADERS – GESLACHTSVERDELING

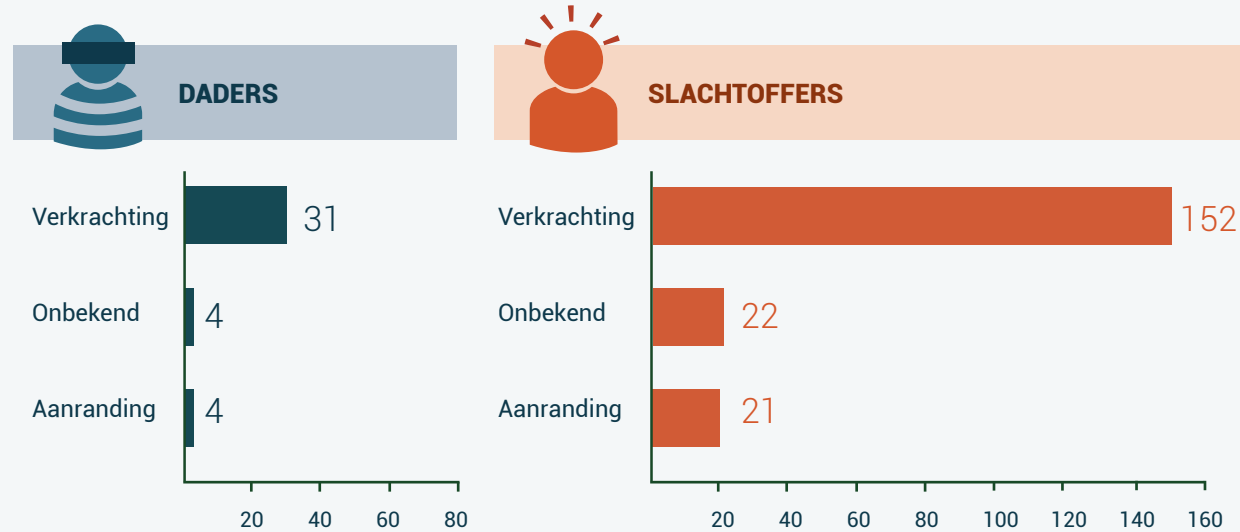

De meeste slachtoffers van zedendelicten waren vrouw, de daders waren altijd man (figuur 3).

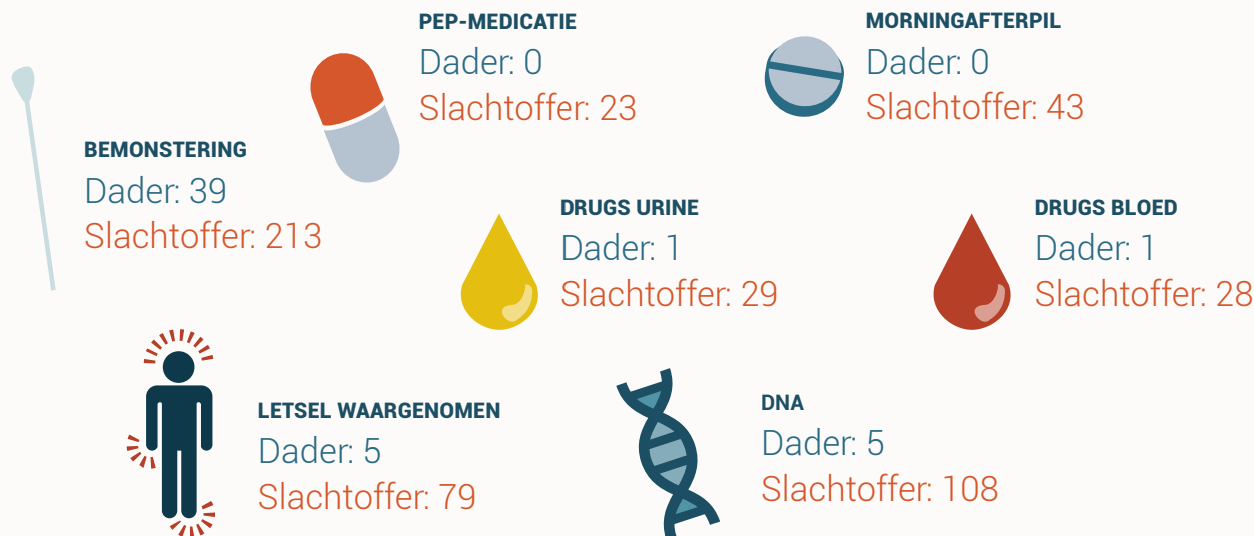

Op basis van de (vermoedelijke) toedracht classificeert de arts het zedendelict als verkrachting of als aanranding. Soms is onduidelijk wat er precies is voorgevallen, bijvoorbeeld als het slachtoffer bewusteloos was of zich niet meer goed kan herinneren. In deze gevallen vult de arts 'onbekend' in. De meeste sporenonderzoeken vonden bij verdenking van verkrachting plaats, een kleiner aantal betrof aanrandingen (figuur 4).

Figuur 4 FORENSISCH-MEDISCH ONDERZOEK - AANTALLEN NAAR DADER/SLACHTOFFER

Figuur 5 SOORT ONDERZOEK BIJ DADERS EN SLACHTOFFERS

Sporenonderzoek bij slachtoffers omvatte meestal een afname van een DNA-monster en een vaginale, anale of orale bemonstering (figuur 5). Bij daders van zedendelicten werd hoofdzakelijk DNA verzameld. Op indicatie werd door de forensisch arts de morning afterpil of PEP-medicatie (postexposure prophylaxis) voorgeschreven om een seksueel overdraagbare aandoening te voorkomen.

De cijfers in deze factsheet zijn afkomstig van het Registratienetwerk Forensische Geneeskunde.

Bij dit registratienetwerk zijn alle GGDen aangesloten die werken met de elektronische verrichtingenregistratie Formatus. De verzamelde gegevens dienen ter ondersteuning van praktijk en beleid en kunnen worden gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek.

Voor deze rapportage zijn alle GGDen geselecteerd die minimaal sinds 1 januari 2015 registreren, namelijk:

- GGD Amsterdam
- GGD Flevoland
- GGD Gooi & Vechtstreek
- GGD Haaglanden (alleen onderdeel lijkschouw)
- GGD Hollands Noorden
- GGD Hollands Midden
- GGD IJsselland
- GGD Kennemerland
- GGD Noord- en Oost-Gelderland
- GGD Twente
- Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

De GGDen Drenthe, Friesland en Groningen zijn pas in de loop van 2016 gestart met het gebruik van Formatus. Daarom blijven zij in deze rapportage nog buiten beschouwing.

Wilt u meer weten over het Registratienetwerk Forensische Geneeskunde? Stuur dan een mail naar rfg@ggd.amsterdam.nl

Gegevens in deze publicatie kunnen gebruikt worden onder vermelding van: Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (2017). Factsheet Zedendelicten - Jaarcijfers 2016. Amsterdam: GGD Amsterdam.